

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancaute nu se primesc. Manuscrisurile nu se restituie.
 INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Duka Nachf. Max. Augenthaler & Emich Lössner, Heinrich Schalk. Rudolf Mosse. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Maroyl & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colônă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicarii mai dese după tarifa și învoială.
 RECLAME pe pagina 4 8 a. o sorik 10 or. sau 30 banl.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I .

GAZETA iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se primumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30. etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 banl. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 68.

Brașov, Vineri-Sâmbătă 27 Martie (8 Aprilie).

1899.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Aprilie st. v. 1899

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șase luni	6 "
pe trei luni	3 "
pe o lună	1 "

Pentru România și străinătate:

pe un an	franci, 40
pe șase luni	" 20
pe trei luni	" 10
pe o lună	" 3 50

Abonarea se pôte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

De ce se miră?

Minunați mai sunt politicianii din era șovinismului unguresc violent, căci ori cum s'ar boteza această eră, ori câte prospecte s'ar face pentru respectarea în adevăr până acuma neobicită de „lege, drept și dreptate“, despre un lucru credem, că nu pôte fi îndoiială nici la unii, nici la alții, că adevăr șovinismul maghiar există mai departe în totă puterea lui și că până acuma nu s'a făcut nici măcar o singură încercare serioasă de a-l infrânge.

Mai erî alaltăeri cei din dietă se jăluiau, că cestiunea naționalităților nu numai că nu este încă rezolvată, dér că-i împiedecă chiar la fiă-care pas ce vor să-l întreprindă pentru a merge înainte pe calea „liberalismului“. Și acum de-odată unul din organele cele mai răspândite unguresci găsesce cu mirare, că parlamentul și politica maghiară s'au îndreptat, dér că relele sociale din țera încă nu sunt leuite și că cerțele de naționalitate turbura încă pacea pretutindenî.

Unde este aici logica? Dēcă ei singurî recunosc, că nu li-a succés a rezolva grava cestiune a naționalităților, de ce se mai miră atunci, că încordările, neînțelegerile și dușmăniile nu încetază?

Incât pentru relele sociale și pentru corupția ce bântue în stat, aceste sunt erăși în cea mai mare parte numai nisce consecențe ale sistemului de guvernare părtinitor, nedrept și asupritor, care-și are rădēcina în nisuințele ostile pacinicei desvoltări a popórelor, carî constituie majoritatea covérșitoare a populațiunei statului.

S'a întâmplat, ca „Bud. Hirlep“ — această fôia de care vorbim — să adevérescă în aceeași zi afirmarea noastră făcută în numărul trecut, că afară de împăciuirea dintre partidele unguresci tôte lucrurile stau tot acolo, unde au stat până acum.

E trist, că arta de guvernare ungurescă n'a putut'o duce mai departe, cu tôte succesele aparente ce se laudă, că le-a avut, în viața parlamentară și în politica *sui generis* a păturilor suprapuse. Ce folos, că s'a făcut liniște la suprafață, când la fund fierb și colcăe nemulțămire și se isbesc contrastele mai îngrijitor chiar ca altă-dată.

Se miră fôia amintită, că acum până și în comitatul Neograd și Tolna se arată semne seriose de reacțiune în contra șovinismului maghiar agresiv. Ar face mai bine, credem, să se mire, că acesta n'a scormonit încă aparițiunî mult mai grave decât sunt demonstrațiunile Slovacilor și ale Șvabilor în contra tendințelor de maghiarizare, ce au devenit atât de nesuferite.

Dér ce să-i faci? Așa de mult s'au aprofundat politicianii șovinismului unguresc în ideia, că statul are să reprezente numai o singură națiune și că populațiunea lui are să compună numai o singură societate, societatea maghiară, încât perturbațiunea produsă în creerii lor printr'asta dă o esplicare a frigurilor nervoase cei cuprind, când véd, că episcopul Baltik predică slovácesce și că Șvabii din Tolna protestéză în contra prediceii maghiare a pretului lor de-acolo; când véd mai departe, că chiar și social-democrații internaționali vorbesc la congresul lor unguresc, nemșesce și sêrbesce.

De „agitațiunile Valahilor și ale Sêrbilor radicali“ nici nu voesc să mai vorbescă de astă-dată, dér totuși se folosesc de ocaziune spre a-ne da un ghiold nouă „Valahilor“, pentru-că cutezăm a avé și noi opiniunile noastre proprii despre ceea-ce este convenabil și despre ceea-ce este de pildă scopul și chiamarea Asociațiunei noastre literare culturale.

De vom avé în vedere, că „Bud. Hirlep“ este organ apponyist, că prin urmare avênd șeful său un rol atât de însemnat în „noua eră“, trebuie să dăm o deosebită atențiune ideilor și părerilor ce le propagă acest diar, atunci articolul său „Rane deschise“, despre care vorbim și din care facem un estras mai jos, nu dă nici o speranță, că noua direcțiune, la care este chiămat a colabora și Apponyi, va fi în stare să reguleze moștenirea tristă a sistemului cățut a lui Banffy.

Alegerea de episcop în Arad.

Tôte foile din Peșta publică un comunicat de următorul cuprins: „Alegerea episcopului român gr. or. din Arad s'a stabilit pe ziua de 15 Maiu st. n. Consistoriul din Arad și Oradea-mare au candidat în comun la acest post pe arhimandriții Goldiș și Hamsea. Estremii vor vota pentru Goldiș. Cum se vorbesce în curtea episcopescă, Vasile Mangra va repăși dela candidatură în favôrea lui Goldiș, și e vorba să ajungă vicar episcopesc în Oradea-mare“.

Incât pentru terminul alegerii constatăm, că se adevéresce scirea adusă de noi, că se va face la mijlocul lunei lui Maiu st. n. Er în ce privesce observările

comunicatului oficios relativ la sprijinul, ce dăce, că-l vor da așa diții „estremi“ arhimandritului Goldiș, foile unguresci au vorbit despre acesta în mai multe rânduri, fără însă ca să fi urmat o desmintire din partea celor pe carî i privesce.

Prea târziu. Oficioasa „Correspondență de Budapesta“ spune, că este impuțernicită din partea fostului ministru-președinte br. Desid. Banffy să declare, că broșura „Politica de naționalitate a baronului Banffy“ nu derivă dela el și că e cu totul străin de această publicațiune.

Mult i-a trebuit baronului Banffy, ca să vină cu această declarațiune oficioasă. Dēcă a vrut să se scie, că nu derivă dela el, de ce n'a făcut această declarațiune mai curênd? Dér verbă să fiă. Cum-că n'a scris'o el, s'a afirmat și cu ocaziunea interpelației lui Polonyi, ér cum-că acea broșură n'ar reda oglinda uneltirilor politice ale lui în detrimentul naționalităților și a ideilor și aspirațiunilor sale dușmane lor, nici acum nu négă. Ce noimă are decî această târzie declarațiune deghisată sub mantaua oficioasă?

„Banffy își spală mâinile“ dăce diarul maghiar „Alkotmany“, și observă cu privire la declarațiune fôiei oficiose: „Dér nici nu e Banffy acusatul principal, ci secțiunea naționalităților. Și această să fiă ôre străină de acea broșură? Ce fel de lucruri se petrec atunci în acea secțiune, dēcă ea numai în modul acesta scie să păzescă secretele oficiale?“

La tôte întâmplearea Banffy s'a tređit prea târziu să stingă focul ce l'au aprins cu acea broșură ômenii lui din vestita secțiune.

Rane deschise.

(Aparițiunî în „era nouă“).

Amar se tânguesce într'un articol de aprôpe trei colône una din cele mai răspândite foi maghiare („Bud. Hirlep.“), că ce-i drept parlamentul și politica s'au vindecate, însă bólele sociale nu, și că pe tôte terenele se simt relele stărilor rêsturnate.

Episcopii și stariții de mănăstiri sêrbesci — dăce — sunt invinuiți cu administrare neconștientă; din Marmăția fuge un director de bancă, care e prins în Viena și se descopere despre el, că a defraudat 50,000; de a-omenea un fisolgăbiru a fost aflat cu lucruri nepermise, cas, care deși mic, caracteriséază atât de mult administrațiunea ungurescă. Nu mai puțin este însemnat țipetul notarilor comunali din Biharia, pentru-că ministrul de justițiă vré să le opréscă a mai încheia ei contracte de vindere-cumpărare pe imobil și vré să dea acest drept notarilor publici. Măsura asta s'au va face, ca notarii să piéră de fôme, s'au să defraudeze. De aceea „noua eră“ va trebui să facă imposibile defraudările și să urmărescă strășnic corupțiunea. Apoi continuă:

„Guvernul cățut, adese-ori s'a lăudat cu politica lui național-maghiară și nu se pôte nega, că în jurul maghiarizării nenumor și a numirilor de localități, are merite. Abia însă a încetat frica, ce a isvorit din forță, și étă că se ivesce efectul contrar al apăsării. Am vorbit — dăce — despre casurile din Santova și Szarvas, și nu vorbim acum despre agitațiunile radicalilor sêrbi și ale Valahilor, carî protestéză chiar și contra aceea, ca Reuniunea culturală română să dea obiecte etnografice pentru museul ce-l va

înfința în Clușiu „Karpategyesület“-ul ardelean. Dēcă acestea e cu mult mai deosebit faptul, că în Dumineca Pascilor episcopul luteran Baltik a ținut o predică slovacă în Balassagyarmat, din care cauză Maghiarii au părăsit biserica. Din potrivă în Tolna, în comitatul lui D. Perczel, pretul catolic începe a predică unguresce și Șvabii părăsesc biserica și fac turburare în piață cu caracter național german. Cine ar fi cređut, ca în capitala Neogradului panslavismul să-și scôtă capul, ér în comitatul Tolna să se demonstreze în contra Maghiarilor?“

Fôia maghiară continuând spune, că în Budapesta social-democrații internaționali țin adunare, vorbesc unguresce, nemșesce și sêrbesce și dau jos pe-un coleg al lor, care a recomandat social-democrații pe basă națională. La congresul acesta apare din nou socialismul agrar și se plânge, că muncitorii de câmp n'au pământ, nici lucru, nici pâne și că puterea i-a apăsât, împușcat și închis. La acest congres au luat parte 114 deputațiunî cu mandat, ceea-ce dovedesce, că temnița n'a putut pune capăt socialismului.

În fine gazeta maghiară adênc îngrijată spune, că noul guvern are destul de lucru și destule griji, pentru-ca să îndrepteze relele moștenite ale sistemului cățut și să reformeze unitatea națională și societatea maghiară în moravuri și în pace.

Din România.

Bucuresci, 24 Martie (5 Apr.)

S'a întâmplat, cum se presupunea din partea multora. Sesiunea camerelor n'a mai fost prelungită. Astăzi desbaterile camerei au fost întrerupte încă la 2 ôre și câte-va minute, cetindu-se de cătră d-l I. Sturdza, președintele consiliului, mesagiul regal, prin care se include sesiunea corpurilor le-giuitóre.

Grupurile unite opoziționale din cameră au primit cu vii aplauze mesagiul regal, pentru-că ele consideră închiderea sesiunei ca un triumf al obstrucțiunei lor în contra guvernului. Minoritatea crede adevă, că în fața obstrucțiunei opozițiunei guvernului a fost forțat de-a renunța nu numai la votarea legii minelor, ci și la votarea celorlalte proiecte de lege, carî mai aveau a fi rezolvate, precum creditul de 600,000 franci pentru esposiția dela 1900, convențiunea comercială cu Țerile de jos ș. a.

Se 'nțelege, că cei din majoritate vor fi cu total de altă părere, deși se dăce, că s'ar fi așteptat la o prelungire a sesiunei cu câte-va zile în urma declarațiunei guvernului, că înainte de a se depărta camerele, va face să se voteze încă tôte proiectele de lege la ordinea diiei

Obstrucțiunea opoziției, dēcă se pôte numi obstrucțiune în sensul adevérat al cuvântului, s'a pronunțat, după-cum V'am fost împărțășit, mai mult în aceste trei zile din urmă. Luni, după-ce s'a audțit, că ședința camerei, ce s'a fost început la 8 ore dimineața, s'a prelungit peste tôte ziua, majoritatea amenințând opoziția de-a prelungi ședința până chiar la međul nopții, și că biroul Camerei a voit să forțeze primirea en bloc a legii minelor, dér n'a reușit; îndată s'a produs o mișcare viuă în oraș din partea opozițiunei, care a voit să țină sêra o întrunire publică în sala „Dacia“ spre a protesta în contra încălcării

regulamentului din partea Camerei. Cum s'a aflat de această hotărâre însă, poliția a împedat pe antreprenor pentru intruire, carea ast-fel nu s'a putut ține.

In Cameră, d-l Tache Ionescu a terminat la orele 6 $\frac{1}{2}$ cu dezvoltarea interpelelărei sale. Ministrul-președinte i-a răspuns, ér după d-sa a mai vorbit deputatul Cocias, dîcînd, că majoritatea are deplină încredere în șeful guvernului și susținînd între altele, că „politica esteriôră a țerei nu o conduce d-l Sturdza, ci Regele“. In fine primul-ministru a cerut însuși să se ridice ședința la 8 ore sêra, ceea-ce s'a și întîmplat. Opoziția atribuie acest pas al d-lui ministru-președinte îngrijirei, ce l'a cuprins față cu mișcarea opozițională din oraș, pe când d-sa a declarat, că l face pentru a nu da privilegiu opoziției să dîcă, că membrii majorității nu sunt ômeni de ordine.

In ședința de Marți a Camerei s'a întîmplat un incident, pe care nu pot să nu-l relevez aici. Se știe, că d-nii Costinescu și Delavrancea și-au dat dimisia și ca deputați din Cameră și ca membri ai grupărei drapeliste. Camera a respins de două ori una după alta demisiunea lor. D-l Delavrancea în declarația sa de demisiune a fost dîs între altele: „S'au desfășurat acum anumite stări de conștiință. Pe mine m'au făcut să revăd mai viu ca ori șicînd istoria a dîce anî din cestiunea națională. Și cum, domnilor, sunt convins, absolut convins, că actuala direcțiune a partidului liberal fără scirea partidului a sfărîmat comitetul național de peste Carpați și a redus la agoniă Liga pentru unitatea culturală, simt, că n'aș mai avé destulă putere de-a nu intra în fapte, pe cari cred, că nu trebuie să le divulg încă, și nu sunt eu de vină, decât puterea de rezervă în unele cestiuni și-a atins marginele posibilului. Să dea Dumnezeu, cu tot ce mă sugrumă pe mine să nu fiă o realitate, ci un vis urît, trecător...“

In ședința de Marți, d-l Delavrancea s'a prezentat în Cameră, cerînd cel dintâi cuvîntul și dîcînd, că se crede obligat de-a motiva demisiunea sa, care a fost refuzată de două ori. Camera, dîse, trebuie să primescă demisiunea sa, fiind-că altfel acesta ar fi un esces de onôre pentru el și o nedreptate față cu majoritatea, contra căreia s'a ridicat. Procesul, ce decurge, nu este între d-sa și majoritate, ci între d-sa și șeful ei, care e singur responsabil pentru acușiunile, ce i se fac. Astfel refuzarea demisiunii sale implică un blam la adresa șefului majorității. Dîcă mă veți forța, dîce, să rămân în Cameră, voiți fi silit să anunț o interpelațiune primului ministru asupra cestiunii naționale și argumentele mele vor fi mult mai grave, decât debaterile camerei ungurești, și mult mai periculoase pentru situația primului-ministru. Nu mă forțați a lua o astfel de atitudine. De aceea vè rog să mi primîți demisiunea.

D-l C. Nacu dîce, că majoritatea se declară solidară cu ministrul-președinte și rógă camera să primescă demisiunea d-lui Delavrancea. D-l N. Fleva cere să nu se închidă discușiunea, ca să-și pôtă spune și minoritatea cuvîntul în această cestiune. D-l Mitescu crede, că camera spre a evita o discușiune, care ar puté atinge demnitatea ei, trebuie să primescă demisiunea d-lui Delavrancea.

In urma acesta s'a primit demisiunea și incidentul acesta, atât de semnificativ pentru încordările, ce există astăzi, s'a încheiat,

Revistă externă.

America și conferința de pace. „Kölnische Ztg.“ este informat, că delegații Americii trimiși la conferința din Haga, au primit dela guvernele lor îndrumarea, să declare în conferință, că Statele Unite ale Americii nu se invoesc la nici un fel de reducere a armărilor, eventual la o desarmare, deoarece America este în privința armărilor mult îndărătul celorlalte state.

Politica noului ministru-președinte bulgar. Agenția telegrafică bulgară din Sofia anunță următoarele cu data de 4

Aprilie: Ministrul-președinte Grecov a ținut alaltăeri la o adunare de cetățeni din Tirnovu un discurs-program, în care a declarat, că el și guvernul său va apăra libertatea alegerilor și va căuta tot posibilul, ca cetățenii să progreseze pe căi cores-pundătoare în educațiunea politică. Grecov a condamnat apoi aspru politica aventuriôsă a guvernului precedent în ceea-ce privește afacerile esteriôre, și a dîs, că ori care cabinet bulgar, care se întôrce în contra intîmelor raporturi cu Rusia și în contra grațitudinei față cu imperiul moscovit, comite *trădare* în contra patriei și a corônei; acesta cu atât mai virtos, că Rusia a declarat, că nu vré să se amestece în afacerile interioare ale Bulgariei. Ministeriul actual — continuă Grecov — ține să cultive cele mai bune raporturi cu tôte puterile mari și cu tôte statele vecine și se va reținé dela ori-ce aventură, care n'ar avé nici un folos practic pentru țără, ci mai mult ar păgubi cauza Bulgariei. — După Grecov a vorbit ministrul de interne Radoslavov, care a condamnat de asemenea nedreptățile guvernului trecut și a desfășurat programul politicii interne a cabinetului actual. Ambe vorbirile au făcut pretutindeni în Bulgaria cea mai bună impresiune. Din Tirnovu miniștri au plecat la Rusciuc, unde au fost foarte călduros primiți.

Congresul pressei.

In Roma s'a deschis alaltă-eri congresul internațional al pressei în marea sală a casei orașului. La deschidere a fost de față și regele Umberto și regina Margareta, cu părechea mcștenitoare italiană. După-ce familia regală și-a ocupat locul, primarul Romei *Ruspola* a salutat în cuvinte căldurose pe reprezentanții pressei. După acesta președintele congresului Wilhelm Singer, redactorul-șef dela „Neues Wiener Tagblatt“, a adus mulțămîită părechei regale pentru prezența ei la deschiderea Congresului și a dat expresiune bucuriei, că Congresul s'a putut întruni pe pămîntul sfințit al classicismului. Unirea muncitorilor pressei — dîse el — nu este opera un-i dîle, tocmai așa cum nici Roma nu s'a înființat într'o dî; speră însă, că acea operă va fi vecinică, ca cetatea eternă. Lăudă amicitia, ce unesce pe cei preșenti. Președintele mai accentuă, că cestiunile politice, naționale, de rassă și confesiune sunt eschise din uniunea pressei, și problema ei este a delătura tôte certele și a scuti numai spiritul colegial.

După vorbirea acesta regele Umberto și-a exprimat bucuria, că congresul a mers la Roma, și a dorit succese lucrărilor lui. Regina încă mulțămîi președintelui pentru salutarile, ce le-a adus părechii regale în numele Congresului. După cerce, care a ținut o oră, familia regală a părăsit, Congresul. Continuându-se ședința, delegatul Moneta din Milano a dat expresiune regretului, că patru colegi, cari sufer închisôre pentru apărarea libertății cuvîntului, anume Albertario, Chiesi, Romussi și Turati areștați cu prilejul turburărilor din Milano, sunt siliți a lipsi dela Congres. Propune, ca Congresul să-și exprime dorința de a fi eliberat. La propunerea acesta președintele Singer a declarat, între vii aprobări, că cuvintele exprimate despre acești dîarîști nu pot forma obiect de discușiune, dîr crede, că fără a vătéma sentimentul de stimă față cu autoritățile politice italiene, pôte să dea expresiune speranței, că acești colegi în curînd își vor recăștiga libertatea.

Dela Academia română.

București, 25 Martie v. 1899.

Academia Română, întrunită în sesiune generală la 16 (28) Martie, lucrăză în secțiunii și comisii, de unde raporturile au să vină în ședințele plenare în săptămâna viitoare.

Dintre cei de dincolo, la deschidere au asistat numai d-nii Iosif Vulcan din Oradea-mare și d-l G. Sbiera die Cernăuți. La începutul acestei săptămâni a sosit și d-l Vincentiu Babeș din Budapeșta.

D-l preposit I. M. Moldovan a scris,

că are să vină; ér d-nii Fl. Porcius, Marinescu și Marian au însciiințat, că nu pot veni.

Fiind-că unii din membri sunt miniștri, senatori și deputați, în cele două săptămâni trecute Academia a ținut de 4-ori ședințe și sêra la 9, ca să pôtă lua parte toți membrii. Acum însă închidîndu-se Camerele, Academia a sistat ședințele sale de sêra.

Cestiunea alegerii membrilor în locurile vacante preocupă mult pe membrii. Precum aud, e vorba să se alégă și un membru de dincolo.

Prima ședință publică s'a ținut Vineri în săptămâna trecută, cu care ocaziune a vorbit d-l Gr. G. Tocilescu; pentru mâne, a doua Vinere, s'a înscris d-l N. Iorga; în cele două ședințe publice, ce vor mai fi, au să vorbescă d-nii I. Kalinderu, D. C. Ollanescu și R. D. Xenopol.

SCRIRILE DILEI.

— 26 Martie v.

Archiducele Ernest †. Casa noastră domnitore a suferit érași o grea pierdere. Din Arco se anunță, că acolo a răposat în nópcea de 4 spre 5 Aprilie, după lungi suferințe, archiducele Ernest în etate de 75 de ani.

Archiducele Ernest Carol Reiner Gottfried Cyriac, s'a născut în 8 Augst 1824 în Milano, ca al doilea fiu al archiduceului Reiner, fost vice-rege al Lombardiei-Veneției. In an. 1845, fiind numit colonel-proprietar al regimentului de infanterie nr. 48 de cătră împératul Ferdinand I, tînerul archiduce a primit educațiunea s'a militară în Italia, în școlă maresăului Radetzky. La 1849 archiducele Ernest a mers ca general, cu corpul de armată trimis pentru ocuparea Toscanei. Aici el a operat în contra legiunei de voluntari a lui Garibaldi. Numit mai târziu locotenent-feldmareșal, archiducele Ernest primi comanda unei divizii în Ungaria, curînd însă s'a mutat la cavaleria, ca comandant al corpului al doilea. In 1859, archiducele a fost numit comandant al corpului al treilea de armată, în care calitate a funcționat până la anul 1866. In răboiul cu Prusia, archiducele s'a distins mai ales în lupta dela Königgrätz. După terminarea campaniei cu Prusia, archiducele Ernest a primit comanda corpului de armată în Graz și a devenit general-comandant pentru Stiria, Carantia, Carneolia, Tirol, Voralberg și pentru litoral. Conservându-i se această pozițiune, archiducele fû numit în Ianuarie 1867 general de cavalerie. In anul următor s'a retras însă din serviciul activ în armată. Dela 1868 a trăit în Arco, căutându-și de sănătate. Archiducele Ernest a fost necăsătorit.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat dela o dómna veduvă din Brașov, care dorește a nu fi numită: fl. 5. — Primescă pentru darul marinos cea mai căldurosă mulțumită din partea direcțiunii școlilor medii.

Ședință publică. Poimâne, Duminecă, societățile de lectură ale studenților dela școlile medii române superioare din loc vor da în sala gimnasiului mare o nouă ședință publică, asupra căreia atragem atențiunea binevoitoare a cetitorilor noștri. Amănunte vom aduce mâne.

Cancelarul german decorat de Regele Carol. Cu ocaziunea aniversării a 80-a a dîlei născerei cancelarului imperiului german, principele de *Hohenlohe-Schillingfürst*, Regele României i-a conferit, prin intermediul ambasadorului României la Berlin, marelă cordon al ordinului „*Stéua României*“. Regele și ministrul-președinte român au adresat cu această ocaziune cancelarului german telegrame de felicitare la Baden-Baden.

Dela „Reuniunea Crucii roșie“ primim următorul comunicat: „Reuniunea Crucii roșie“ a ținut alaltăeri, sub presiunea d-lui fișpan Mihail de Maurer, o ședință de comitet, în care s'au rezolvat ur-

mătoarele obiecte: La propunerea d-nei presidente Frieda Schnell, s'a decis, ca întru fericita memorie a împéretesei-regine să se facă o fundațiune sub numele „Fundațiunea Elisabeta“, din al căreia venit anual, îndată ce capitalul va ajunge la 6000 fl. să se acopere cheltuelile în mod grațuit și durabil în spitalul de aici pentru un bolnav din comitatul Brașovului, fără deosebire de religiune și naționalitate. Capitalul proiectat să se fundeze, luându-se ca basă întreg venitul curat al unei petreceri, ce se va da în decursul lunii acesteia, ér apoi să se întregescă prin adaugerea unei părți din venitele petrecerilor, ce vor urma în anul acesta și în anii viitori, până ce suma va ajunge la 6000 fl. Până atunci însă să se dea și din venitele disponibile ale Reuniunii, pe baza §-lui 15 al statutelor, cel puțin 120 fl. anual spre acest scop sub titlul „Fundațiunea Elisabeta“. — S'a și procedat îndată la realizarea acestei decisiuni generose și pline de pietate, și s'a decis a primi ofertul trupei de operă germane de aici de a reprezenta în 21 l. c. opera „*Tell*“ în favorul Reuniunii. Nobilul scop al acestei reprezentări, precum și puterile escelente ale trupei de operă de aici, vor asigura, fără îndoelă, acestei întreprinderi un deplin succes.

Arginți pentru „merite“. Ministrul unguresc de culte și instrucțiune a împărțit de rîndul acestor 100 de premii de câte 50 fl. acelor dintre învățătorii, cari propun în școlile de stat, comunale și confesionale din ținuturile locuite de naționalități, cari și-au căștigat „merite“ în jurul „învățării, dezvoltării și cerotirei limbii maghiare“. Printre acești învățători vedem premiați și câți-va români, între alții — ironia sortii — pe-un dascăl dela o școlă de stat cu numele „*Zunca Trajan*“. Premiile s'au împărțit astfel: 48 la învățătorii de stat; 10 la învățătorii comunali, 17 romano-catolici; 5 greco-catolici; 4 greco-orientali; 1 reformat; 9 aug. evang.; 2 jidan și 3 dela alte școle susținute de reuniuni și privați.

O ordonanță a ministrului de război. Este știut, că în tóamna anului trecut cu ocaziunea controlului militar în Praga, câți-va dintre rezerviștii cehi au răspuns la apelul nominal cu „*ede*“ în loc de „*hier*“. Pentru-ca să se pună capăt acestui fel de manifestare a sentimentului național, ministrul comun de război a dat o ordonanță cătră tôte corpurile de armată, în care dispune, că acel soldat, care va mai cuteza să demonstreze în contra lui „*hier*“, are să fiă considerat ca delincent din cauza vătămării disciplinei militare și să fiă pedepsit cu închisôre dela 6 luni până la 1 an. Ministrul ia măsuri, ca pe viitor să nu se mai întemple astfel de călcări a regulamentului militar, și față de cei vinovați să se procedă cu tótă rigôrea.

Școlé pentru copiii oficerilor din armata comună. Din Viena se anunță, că se vor lua măsuri, ca pentru copiii oficerilor din armata comună să se înființeze gimnassii reale cu limba de propunere germană, apoi școlé de fete și școlé poporale, tot cu limba de propunere germană. Școléle acesteia se vor înființa mai ales din motivul, că în urma deselor permutări dela o garnisônă la alta, acei oficeri cășătoriți cari au copii, nu pot să și-i creșcă în școlé decât forțe defectuos, acum învățînd o limbă, acum alta, însă nici odată nu pot să le căștige cunoscințe temeinice într'o limbă. Acest-fel de școlé se vor introduce deocamdată numai în țerile corônei austriace, mai târziu însă se va cere permisiunea guvernului ungar, ca activitatea lor să se estîndă și asupra țerilor corônei ungare. Foile unguresci sunt năcăjite foc din cauza acesta, căci, dîc ele, prin școléle din cestiune se urmăresc exclusiv scopuri de germanizare.

Rupere de cătră Roma. Din Viena se anunță, că deputatul din „*Reichsrath*“ Wolf, împreună cu toți membrii familiei sale, a trecut dela catolicism la protestantism. In *Linz* au trecut până acum 128 catolici și alți 90 și-au anunțat trecerea; în

Gras 119, în Leoben 14, în Judenburg 4, în Innsbruck 34, în Viena 230.

Expoziții de tablouri franceze.

Un grup de pictori francezi au decis să organizeze expoziții a operelor lor în străinătate și vor să începă mai întâi cu o expoziție în București. „La Roumanie” află, că ministrul român de instrucțiune publică a acordat deja delegatului artistic parizian, cunoscutului pictor Toudouse, sala Ateneului pentru a organiza această expoziție în luna lui Mai a. o.

Sarata musicală-declamatorică, ce se va da astăzi în sala nouă de Concerte, va avea următorul program: 1. „Pacea” (tablou vivanț), 2. Rich. Wagner: „Visuri”, cântată de d-șora Paula Würth nobilă de Hartmühl. 3. „Parcele” (tablou vivanț). 4. Declamații de d-șora Agata Bărescu 5. a) Brahms: „De amorul veșnic” („Von ewiger Liebe”) b) R. Franz: „Tămna”, cântate de d-l G. Haiu. 6. „Angerul păzitor” (tablou vivanț). 7. Beriot: al 7-lea concert pentru violă, executat de d-l R. Malcher. 8. Ambrosie Thomas: Aria Opheliei din „Hamlet” cântată de d-na Victoria P. Stătescu. 9. a) Becker K.: „O, frumoasă primăvară” b) Schumann K.: „De ce întrebi?” cântate de d-l Binder Jenő. 10. „Bine ai venit domnule Oluf!” (Tablou vivanț). Inceputul la 7½ ore seara.

D-ra Bărescu, după o telegramă, ce a sosit astăzi, a fost împedecată de a pleca la Brașov, ca să ia parte la serata declamatorică. Suntem rugați deci a comunica, că toți aceia, cari numai pentru a auzi pe d-șora Bărescu au voit să ia parte la serata, pot să-și dea îndărăt biletele la casă. Serata musicală-declamatorică însă se va ține în tot cazul, conform programului.

„Suntem Maghiari”.

„Suntem Maghiari”. În aceste două cuvinte culminează „patriotică” erupție a președintelui dela Reuniunea așa numită „Chevra Kadisa” a „comunității israelite ortodoxe din Brașov”, al cărei comitet și-a ținut adunarea Marți în 4 l. c. Tocmai la început președintele Grünwald A. a declarat, că membrii acestei comunități au fost și până acum Maghiari, s'au acomodat în ceea ce privește limba și în sentimente națiunii maghiare, așa că copiii lor simt azi cea mai mare greutate în învățarea limbii germane. Continuând discursul: „Ungaria este pământul nostru sfânt și noi suntem Maghiari”. Ar fi o mare ingratitude din partea noastră, decât n'am vré să fim Maghiari din inimă și suflet. Națiunea maghiară, care a creat și susține țera aceasta, a dat rasei noastre, fără patriă, o patriă și deplină egală îndreptățire cu fiul ei propriu, și nu ne cere în schimb, decât s'o iubim și să fim buni patrioți”.

Marele „hazafi” a propus, ca de aici înainte, pe lângă limba rituală, Jidovii din Brașov să folosească exclusiv limba maghiară în instituțiile, adunările și comunitatea lor religioasă și, afară de limba jidovă, să-și ia numai acea limbă (maghiară), care se se contopescă cu credința, eseriții religioși, cu Biblia și sfințele lor cărți. „Să arătăm, discursul el, că acela, care nu e bun Jidov, poate să fie ce-i drept bun patriot, însă nimeni nu poate fi bun Jidov, care totodată nu e și bun patriot”.

Cuvintele aceste au fost primite cu „eljen”-uri sgomotoase, er codița guvernamentală din loc salută cu bucurie faptul acesta, pe care-l numesc „un eveniment înălțător și de mare însemnatate în istoria maghiarimei din orașul nostru”.

Academia Română.

— Fine. —

VII. Concursurile premiilor.

În sesiunea generală a acestui an sunt de acordat 4 premii pentru opere publicate și 4 pentru lucrări prezentate în manuscris asupra unor subiecte puse la concurs.

La concursurile acestor premii s'au prezentat următoarele publicații și lucrări:

1) La Premiul Năsturel-Herescu de 4000 Lei, care este a se da celei mai bune cărți scrise în limba română, cu conținut

de ori ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Nov. 1897 până la 31 Oct. 1898, — s'au prezentat următoarele publicații: Argeșianu (Dr. S.), Noțiuni de igienă și medicina populară, București 1898. Assan (B. G.), Călătorii în regiunile polare nordice. Conferință. București 1897. Borgovanu (V. Gr.), Istoria pedagogiei, ed. II. București 1898. Gârba (G. O.), Ion, poemă dramatică în versuri ritmice, Buc. 1898. Gheorghiu (Xenophon C.), Incercări critice de literatură franceză. Buc. 1898. Idieru (N. E.), Istoria artelor-frumose, Buc. 1898. Maior (Dr. George), Manual de agricultură rațională. Fitotehnia și cultura specială a plantelor, București-Brașov 1898. Manolescu (C.), Zaharia (C.), Munteanu (Victor), Conducătorul în viața practică a absolventului școlii primare, Iași 1898. Moldovan (Silvestru), Zarandul și Munții-Apuseni ai Transilvaniei, Sibiu 1898. Murnu (George), Gânduri și vise, Iași 1898. Niculescu-Brăilițeanu (S.), Fisica, ed. II. Buc. 1898. Popescu Ciocânel (Gheorghe), Mănăstirea Găvanul, etc., Ploesci 1898. Rosetti (Dimitrie R.), Dicționarul contemporanilor din România (1800—1893), Buc. 1898. Țițu (Ioan), Geografia comunei Comăndăresci, distr. Botoșani, București 1897.

2) La Premiul Statului Eliade Rădulescu, de 5.000 lei, care este a se da unei cărți scrise în limba română, cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Noiembrie 1896 până la 31 Octombrie 1898, — s'au prezentat următoarele publicații: Condratu (Gr. C.), Incercări istorice. Relațiunile Țării-Românești și Moldovei cu Ungaria până la anul 1526, București 1898. Cosmovic (Vasile), Domnița Olena, tragedie, Buc. 1898. Cruceanu (Ștefan), Lacrima, Iași 1898. Dauș (Ludovic), Spre moarte, Buc. 1897. Dușescu Dușu (T.), Cring și luncă, versuri, București 1899. Dușescu Dușu (T.), Frământ, versuri, Buc. 1898. Georghiu (St.), (Sergent), Albanesi, dramă, București 1898. Lecca (Haralamb G.), Casta-Diva. Tertia. București 1899. Nelly (Cocea Nicolae), Poet — Poetă, roman, București 1898. Nelly (Cocea Nicolae), Copil din flori, București 1898. Papahagi (P.), Din literatura populară aromână, București 1898. Petrascu (N.), Scriitorii români contemporani, studii critice, Buc. 1898. Popescu Ciocânel (Gheorghe), Basme, snëve, ghicitori etc. Ploesci 1898. Rosetti (Radu D.), O leție, dramă, Buc. 1899. Speranția (Th. D.), Anecdote afirmate, 1898. Speranția (Th. D.), Icoane vii, București f. a.

3) La Premiul Adamachi, de 5.000 lei, care este a se da unei cărți scrise în limba română, cu cuprins moral, de ori-ce natură, apărută dela 1 Nov. 1887 până la 31 Oct. 1898, — s'au prezentat următoarele publicații: Assan (B. G.): Du rôle de la Roumanie dans le mouvement commercial de l'Europe, etc., București 1897. Grecescu (Dr. D.): Conspectul florei României, Buc. 1898. Leonardescu (Const.): Principii de filozofia literaturii și a artei. Incercare de estetică literară și artistică, Iași 1898. Pacu (Moise N.): Manual de morala evanghelică, ed. II. Galați 1897.

4) La Premiul Asociației Craiovene pentru dezvoltarea învățămîntului public, de 1.500 lei, care se va decerne celei mai bune cărți didactice în limba română, dintre cele tipărite dela 1 Ian. 1895 până la 31 Oct. 1898, — s'au prezentat următoarele publicații: Adamescu (Gheorghe), Noțiuni de istoria limbii și literaturii românești, București 1896. Adamescu (Gheorghe), Crestomatia pentru istoria limbii și literaturii românești, Buc. 1897. Borgovanu (V. Gr.), Carte de citire pentru cl. II primară urbană, ed. II, Buc. 1898. Calmuschi (Const.), Geografia României și a țărilor vecine locuite de Români, Ploesci 1898. Costăescu (N.), Curs elementar de algebra, București 1897. Floru (Ion S.), Istoria popoarelor vechi, București 1898. Hodoș (Enea), Manual de istoria literaturii române, Caransebeș 1896. Idieru (N. E.), Studii de economie politică și finanțe, 2 vol., București 1895, 1897. Manliu (I.), Carte de citire pentru usul școlilor secundare, 3 vol., București 1897. Manolescu (C.), Zaharia (C.), Munteanu (Victor) Cartea premiantului și a școlarului în vacanță, Iași 1898. Niculescu-Brăilițeanu (S.), Geologie pentru clasele secundare inferioare, București 1898. Popescu Ciocânel (Gheorghe), Text-Atlas Geografia județului Constanța, Ploesci 1897. Radu (V. I.), Expunerea principilor economiei politice, Iași 1899. Scrabu (G. D.), Negulescu (Șt.), Teodosiu (Grig.), Carte de citire pentru clasa IV primară urbană, ed. IV, Buc. 1898. Străjanu (M.), Principii de estetică și poetică, p. II, Poetica, Craiova 1896. Țițu (Ioan), Geografia comunei Comăndăresci, distr. Botoșani, Buc. 1897. Xenopol (Lucreția), Curs de geografie pentru usul clasei V secundare, p. I, Geografia matematică, Iași 1895.

În sesiunea generală trecută, scăpau-

du-se din vedere a se alege comisiunea pentru examinarea cărților didactice prezentate la acest premiu, ceea comisiune s'a ales provizoriu, sub rezerva aprobării d-tre, în ședința ordinară dela 13 Noemvre. Ea se compune din d-nii V. Maniu, I. C. Negruzzi și Gr. Ștefănescu.

6. La Premiul Alexandru Bodescu, de 1.500 lei, care este a se decerne celei mai bune lucrări în limba română asupra subiectului: „Cercetări istorice asupra orașelor Chilia și Cetatea-Albă”, — s'a prezentat un manuscris purtând devisa: „Suum ouique”.

7. La Premiul Neuschotz, de 2.000 lei, care era a se da celei mai bune lucrări în limba română asupra subiectului: „Compendiu istoric asupra dezvoltării industriale la Români până la 1897”, — nu s'a prezentat nici o lucrare. De asemenea nu s'a prezentat nici o lucrare la Premiul Statului Lazăr, de 5.000 lei, care era a se decerne celei mai bune scrieri în limba română asupra subiectului: „Stadiul hidrografic complet al unuia din următoarele râuri: Jiul, Oltul, Argeșul, Ialomița, Siretul”. Nu s'au prezentat lucrări nici la Premiul Adamachi, de 5.000 lei, care trebuia să se decerne celei mai bune scrieri în limba română asupra subiectului: „Biserica creștină ortodoxă din România și influența ei morală în evoluțiunea culturală a țărilor române dela începutul secolului nostru până la 1891”.

9. La concursul publicat pentru continuarea traducerii lui Titus Livius, s'au prezentat 10 manuscrise, cari toate au fost predate Secțiunii literare, pentru-ca să se le examineze.

10. Conform regulamentului fundației Ioan Lecomte du Noüy, adoptat în sesiunea generală a anului trecut, s'a ținut la începutul lunii Mai, la școala de Bele-Arte din București, concursul pentru acordarea ei în ziua de 10 Mai a premiilor anuale pentru desenul după antic și după natură. Numai al doilea din aceste premii a fost acordat cu devisa: „Femeia este cea mai escelentă faptură a întregului univers”. Lucrarea s'a constatat a fi a d-lui Oprișan Rădulescu.

În anul acesta concursul pentru premiile I. Lecomte du Noüy se va ține între elevii școlii de Bele-Arte din Iași.

Suntem rugați a da loc întâmpinării de mai jos față cu unele atacuri la adresa d-lui protopop din Lipova:

Lipova, 4 Aprilie st. n. 1899.

Onorată Redacțiune! Față de atacurile publicate prin „Tribuna Poporului” din Arad în contra mea, prin cari mi-se insinuă, că aș fi abusat de pozițiunea mea oficială, și că aș fi influențat alegerea de deputat sinodal mirean pentru sinodul eparhial, ținută în cercul Lipovei la 14 (26) Martie a. c., — vă rog, ca în interesul adevărului să binevoiți a publica în st. fôia ce redigiați următoarea:

Declarațiune:

Tôte cele ce mi se insinuă prin numita fôia sunt columnii lipsite de ori ce basă, și adevărul este, că cunoscuți clicași dela „Tribuna Poporului” din Arad și câțiva puțin de ai lor, de aci din Lipova, vind a forța de deputat sinodal pre d-l Dr. Ioan Suciu, au inscenat agitațiuni și turburări de alegători, dând beuturi spirituoase și folosiri și alte mijloce coruptoare, pentru realizarea scopului lor. În ceea-ce privește sinodul parohial electoral din Lipova, convocat pre 14 (26) Martie a. c., declar că după ce acel sinod s'a constituit conform Regulamentului și s'a început votisarea, văgând aderenții d-lui Dr. Ioan Suciu că sunt în mare minoritate, au inscenat larmă și tumult în biserică, er eu în calitate de președinte al sinodului fiind responsabil pentru susținerea ordinii în sensul dispozițiilor statutului organic și-ii 10, 11, și având datorința a apăra sfânta biserică de scene scandaloase și demoralizatoare am dsolvat sinodul și am raportat despre acesta imediat forului completent, în sensul legii.

Acesta fiind adevărul, tôte cele publicate în contra mea în numita fôie sunt invențiuni reutăcioase și columnii josnice, publicate cu rea intențiune de a se duce publicul și a ascunde abuzurile și corupțiunile comise de dăușii, cari alături se pot ori când dovedi.

Cu distincă stimă:

Vocu Hamea,

Protopopol Lipovei.

Mulțămită publică.

Brașov, 26 Martie.

Subscrisul birou al Reuniunii femeilor române din loc, exprimă adenc simțita

mulțămită Onoratului Institut de credit și economii „Albina” pentru ajutorul de 200 fl. votat de Onor. adunare generală pentru Internatul orfelinat de fete susținut de Reuniunea noastră.

Agnes Dușoiu,
președintă.

Lazar Nastasi,
actuar.

ULTIME SCIRI.

Viena, 6 Martie. În cercurile politice de aici e răspândită șcirea, că la tòmna va avé loc în Polonia rusescă o întrunire a Țarului, a împératului Germaniei și a împératului Austriei.

Haga, 7 Aprilie. Invităriile la conferința de pace s'au trimis. Papa și Bulgaria nu figuréză între invitați.

DIVERSE.

Insula fericiților. Spre Nord dela țermii Scoției, între insulele Hebride, se află pe întinsul Ocean o mică insulă cu numele Santa-Childa. Aceasta e mai productivă, decât tôte celelalte 590 de insule dimprejur. Insula S-ta Childa are și un port sigur. Se n'ținege, orcanele și acolo în trei luni de vară fac aprôpe imposibilă cultivarea pământului. Din cauza acesta Anglia pe cei 72 de locuitori ai insulei îi lasă în mâna sorții și ei forméză o mică republică. Locuitorii insulei S-ta Childa își numesc regină titulară pe cea mai frumoasă domnișoră de pe insulă, și acest titlu îl pôrtă până în ziua ce se mărită. După acesta apoi se alege altă regină titulară. Dimința de timpuriu bărbații toți se adună la oaltă în strada mare, acolo țin sfat despre afacerile comune și fac împărțela lucrului. Ocupațiunea principală a bărbaților este vânătoarea de paseri. Săra împart prada între ei. Baniii între locuitori sunt încă necunoscuți. Munca câmpului și crescerea vitelor o sêvêșco femeile. Tot ele gâtesc îmbrăcăminte. Pentru acești locuitori e cunoscută numai o bôlă, anume influenza, care de comun se arată pe la începutul verei, când încep și vizitele străinilor, de aceea indigenii numesc pe străini: bôle străine.

Din trecutul lui Salvini. Din incidentul marilor succese, ce le a avut la Roma cunoscutul tradegian Gustav Salvini, șiarele italiene istorisesc marile greutăți, ce le-a arut artistul până ce a isbutit să impace pe tatăl său. Bătrânul său tată, Toma Salvini, rămăsese adecă grozav de amărit și inverșunat, când fiul său fugise de acasă, alăturându-se la o trupă teatrală din provincia, ca simplu corist. Se temea bătrânul, că fiul său va face rușinea marelui nume de teatralist, mai ales fiind-că intrase în societatea unor cârpați pe acest terec. Din cauza acesta l'a eschis dintre moștenitori și n'a voit, ca să-l mai recunoscă de fiu al său. Peste câțiva ani însă, Gustav Salvini s'a reintors la Roma ca artist de renume. Tatăl său încă se afla la teatru când el reprezentă pe Hamlet. După reprezentăția bătrânul se apropiă de fiul său și-i discurs: „Acum te iert, căci în adevăr tu esti mare artist!”

Bogățiile reginei Angliei. Deputatul engles O' Connel a publicat o interesantă statistică relativ la averile reginei Angliei. După acesta statistică, lista civilă a reginei Victoria este de 385 mii de funți sterlingi. Din aceștia 60 de mii sunt destinați pentru cassetă privată a Reginei, 172 mii pentru susținerea curții, 131,260 pentru salarii și pensii. Mai rămân deci 8050 funți, asupra cărora regina poate dispune după plac. Pe lângă acestea, Regina dispune de o avere privată colosală. Neidă testat Reginei o jumătate de milion sterlingi, de cari însă Regina nici odată nu s'atins, așa că acești bani s'au urcat până azi la 12 milioane. Dela soțul său a moștenit 600,000 funți sterlingi. Principatul Lancașter îi aduc un venit anual de 50 mii funți sterlingi, principatul Cornwall 70 mii dintre cari prințul de Wales primêșco 50 mii. Regina mai posedă mulțime de moșii mari. Prețioșele sale de aur și argint încă valoréză multe milioane.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

(2). **Mătase-Foulard 65 cr.**

până la fl. 3.35 metru — japoneze, chineze etc., în desenele și culorile cele mai nouă, precum și **Mătase-Henneberg** neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14 65 metru, — în cele mai moderne țesături, culori și deseneuri. Particularilor li-se trimit în casă franco și liberate de vamă. **Mostre** se trimit imediat la cerere.

Fabricile de mătăsuri ale lui **G. Henneberg** (liferant al) **Zürich**, (curții c. și r.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Aprilie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.65
Renta de corône ung. 4%	97.10
Impr. câil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.—
Impr. câil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.—
Oblig. câil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.20
Bonuri rurale ungare 4%	96.25
Bonuri rurale croate-slavone	96.50
Impr. ung. cu premii	125.40
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	130.82

Renta de argint austr.	100.60
Renta de hârtie austr.	100.70
Renta de aur austr.	120.20
Losuri din 1860.	139.70
Acții de-ale Băncei austro-ungară	924.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	388.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	369.60
Napoleonndori	9 56
Mărci imperiale germane	59.02 1/2
London vista	120.50
Paris vista	47.80
Rente de corône austr. 4%	100.75
Note italiene	44.30

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Aprilie 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.40	Vënd.	9.44
Napoleonndori. Cump.	9.52	Vënd.	9.54
Galbeni Cump.	5.63	Vënd.	5.63
Ruble Rusești Cump.	126.75	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.80	Vënd.	—
Lire turoesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Nr. 4350—1899.

Concurs!

Se escrie concurs pentru ocuparea postului de practicant forestier, devenit vacant la orașul Brașov. Leafa anuală 500 fl., bani de locuință 120 fl., deputat de lemne de fag 24 metri și quinquenalele de câte 100 fl. prescise de statut.

Reflectanții asupra acestui post au de a-și așterne până în 15 Maiu a. c. la prânz 12 ore la acest magistrat petițiunile provădute cu ates-

tat de moralitate, cu documentele asupra cunoșterii celor 3 limbi ale patriei, cu documentele asupra sănătății corporale, precum și acele asupra absolvirii studiilor forestierale la o școală superioară.

Brașov, 15 Martie 1899.

552,2—2. Magistratul orașenesc.

Cine voiece să-și facă COSTUME din stofă bună

și durabilă se ceară dela croitor se-i prezenteze **colecția de mostre** a firmei:

JOHANN STIKAROFKY,
Bubapesta, V. Piața Elisabeta 16.

Procedura solidă a numitei firme, garantează un serviciu spre mulțumire.

Nu se câștigă mușterii cu promisiuni de rabat mare, seu cu alte mituiri.

Foile specială pentru croitori gratis.

1—24,528.

Pilulele pentru curățirea sângelui ale lui I. PSERHOFER

numite mai înainte: „PILULELE UNIVERSALE“ merită pe deplin numirea ultimă, pentru-că în faptă sunt foarte multe bôle, la cari și-au validat aceste pilule efectul lor cu adevărat escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpitate și puține familii se vor afla la cari ar lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuiri și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hâmorhoide (vină de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvorăsc din acesta, precum: gâlbinare, dureri de cap nervoase ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrăză așa de ușor, încât nu pricinuesc nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slăbite persoane chiar și copii fără nici o temere.

Dintre nenumăratele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțămesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lăsăm să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebuințat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoiesce de a-mi trimite 15 suluri din escelentele D-Tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocazie Vă aduc mulțămirea mele pentru efectul de minune al pilurilor D-tale.

Cudistinsă stimă,

Franz Pawlistik,
Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnie 12 Sept. 1887

Stim. D-le! A fost voința lui D-șeu că pilulele D-v. au ajuns în mâinile mele, și rezultatul dela acestea li atribui Dv. Mă recisem în patul de leusiă ast-fel încât nu mai puteam lucra și așa fi sigur deja morță, dacă nu m'ar fi scăpat minunatele Dv. pilule. D-șeu să vă binecuvintese de mii de ori. Am confiența, că pilulele Dv. mă vor face de tot sănătoasă, așa precum a folosit și altora.

Theresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele mătușei mele de 60 ani îi exprim cea mai călduroasă mulțămire. Dânsa a suferit 5 ani de oatar la stomac cronic și de apă. Vięta i era un chin și se credea deja de

perduță. Prin întâmplare a căpătat o cutiă cu escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebuințare mai îndelungată s'a vindecat.

Cu distinsă stimă, Iosefa Weinzettel.

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr. Schiesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rog a-mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele Dv. universale purificătoare de sânge. Numai minunatelor Dv. pilule am să mulțămesc, că am scăpat de o suferință de stomach, care m'a chinuit 5 ani. Aceste pilule n'are să-mi lipsescă nici-odată și exprim prin acesta mulțămirea mea cea mai călduroasă.

Cu cea mai mare stimă, Ana Zwickl.

Eichengraberamt bei Gföhl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rógă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevăr folositoare și escelente. Nu pot întrelăsa fără ca să Vă exprim recunoștința mea în privința valorii acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va puté tuturor suferinților. Vă autorisez, ca această a mea mulțămire să o folosiți după plac și pe cale publică. Cu distinsă stimă Ignaz Hahn.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsappfel“ a lui I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un sul nu se pôte trimite.

N. B. În urma lăpării lor celei mari, se imiteză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „Pilule purificătoare de sânge ale lui I. Pserhofer“ și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura I. Pserhofer, și cari pörtă pe capacul cutiei tot aceeași iscălitură în culóre roșii.

Liquer Bernhardiner din plante de Alpi, de W. O. Bernhard în Bregenz. O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 de sticlă 70 cr.

Alifia americană, cel mai bun mijloc în contra tuturor suferințelor reumatice, durerilor la șira spinării, junghiuři, ischias, migrenă, dureri nervoase de dinți, dureri de cap, junghiuři la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Minunatul balsam englezesc, a lui I. Pserhofer o sticlă 50 cr.

Balsam contra degenerăturei de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscută ca cel mai sigur remediu contra suferințelor de degenerătură de tot felul, precum și spre vindecarea ranelor foarte învechite, 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Stoll, Kolapraeparate, escelent mijloc pentru întărirea nervilor, la dureri de stomac și la bôle de nervi.

Kola-Elixir seu Vin un litru fl. 3.— cr., 1/2 lit. fl. 1.60 cr., 1/4 de litru 85 cr.

Balsam în contra gșilor a lui I. Pserhofer, mijloc probat în contra umflăturei la gât. Un flacon 40 cr. cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de viețta, I. Pserhofer (Picăturile de Praga) în contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de tot felul, un medicament de casă escelent, 1 flacon 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Sirup de plantagea (limba oil) I. Pserhofer un medicament de casă foarte cunoscut și escelent în contra catarului, răgușelei, tusei spag-medice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticluțe expediate franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochimin de I. Pserhofer, de un lung șir de ani recunoscută de medicul ca cel mai bun mijloc pentru creșterea părului. Un borcan elegant adiuștat 2 fl.

Plastru - universal, de prof. Stuedel, la rane din lovitură și impuns, la tot felul de bube reie și la umflături învechite, ce se sparg periodic la picioare la deget, la rânile și aprinderile de țite și la multe alte suferințe de acest soi s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă, de A. W. Bullrich. Un medicament de casă escelent contra tuturor urmărilor digestiunii striccate, precum: durere de cap, amețela, cărcei la stomac, acrelă în gât suferințe hâmoridale, constipațiune etc. Un pachet 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate diarele austro-ungare și la cas, când unele din aceste specii nu s'ar afla în deposit se vor procura la cerere prompt și ieftin

Trimiterile prin poștă se esecută cu cea mai mare grăbire trimițându se banii înainte, comande mai mari și cu rambursă.

De veritabile sunt a se considera numai acele pilule, a căror îndrumări pentru folosire sunt provădute cu numele I. PSERHOFER, și cari pörtă același nume și pe acoperământul cutiei cu scrisore roșii.

Seutite prin marcă și mustră înregistrată. — Imitări se pedepsesc aspru. —

Apoteca la „mêrul imperial de aur“
WIENA, I. Singerstrasse Nr. 15.

I. PSERHOFER.

511,6—6.

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. În cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

AVIS!

Prenumerațiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face și reînă ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonați să binevoiescă a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou să binevoiescă a scrie adresa lămurit și să arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul 5 cr. se vîde la librăria Nic. I. Ciurea și la Eremias Nepoții.

[Handwritten signature]